

54. - 59. sorularda paragrafta verilen boşluğa anlam bütünlüğünü sağlamak için getirilebilecek cümleyi bulunuz.

54. Long-duration space travel can take a heavy toll on your mental well being. ---- Crews also have to be carefully selected to make sure that every member is easy-going- there is the constant threat of something going wrong, and you cannot risk astronauts irritating each other too much. It is not like you can diffuse an argument by avoiding each other or stepping outside for some air! You have to spend months on end with the same people, isolated from all your loved ones at home.

54. Uzun süreli uzay yolculuğu zihinsel sağlığınız üzerinde ağır bir etki yaratabilir. ---- Mürettebat ayrıca her üyenin rahat hareket edebilmesini sağlamak için dikkatle seçilmelidir - sürekli bir şeylerin ters gitme tehdidi vardır ve astronotların birbirlerini çok fazla rahatsız etme riskini göze alamazsınız. Birbirinizden kaçarak ya da hava almak için dışarı çıkarak bir tartışmayı yatıştırıramazsınız! Evdeki tüm sevdiklerinizden izole bir şekilde aynı insanlarla aylarca vakit geçirmek zorundasınız.

A) ISS astronauts often report problems with insomnia and loss of appetite, and it can be hard to find any privacy in the confines of the craft.

B) A generation ship is the concept of a self-sustaining space colony where several generations of space travellers would live over the century.

C) However, it is a big problem for long term space travellers as the human body cannot deal with microgravity for long periods.

D) Any future venture into deep-space travel relies heavily on our advancement of propulsion systems. propel/ler

E) Payloads are vital for any lunar exploration mission; astronauts can use instruments to carefully examine the Moon's surface or even dig deeper.

A) UÜI astronotları sıklıkla uykusuzluk ve işstahsızlık sorunları yaşadıklarını bildirmektedir ve geminin sınırları içinde mahremiyet bulmak zor olabilmektedir.

B) Nesil gemisi, birkaç nesil uzay yolcusunun yüzyıl boyunca yaşayacağı, kendi kendini idame ettiren bir uzay kolonisi kavramıdır.

C) Ancak insan vücudu mikro yerçekimiyle uzun süre başa çıkamayacağı için bu durum uzun süreli uzay yolcuları için büyük bir sorun teşkil etmektedir.

D) Gelecekte derin uzay yolculuğuna yönelik herhangi bir girişim, büyük ölçüde tahrik sistemlerindeki ilerlememize bağlıdır.

E) Ay'ın keşfi için faydalı yükler hayati önem taşır; astronotlar Ay'ın yüzeyini dikkatle incelemek ve hatta daha derinlere inmek için aletler kullanabilir.

1,5'

55. Female giraffes have long pregnancies lasting more than 14 months. ---- So, long gestation is a common strategy among vulnerable grazing animals, and giraffe calves in particular need to be big and strong. Their mothers give birth standing up, so newborns start life with a 2 m drop to the ground, and must be able to get to their feet to reach their mother's teats and suckle. A youngster feeds every hour for the first week, and is kept apart from other giraffes during this time.

on the ground

55. Dişi zürafaların hamilelikleri 14 aydan uzun sürer. ---- Bu nedenle uzun gebelik, savunmasız otlayan hayvanlar arasında yaygın bir stratejidir ve özellikle zürafa yavrularının büyük ve güçlü olması gerekir. Anneleri ayakta doğum yapar, bu nedenle yeni doğanlar hayata yere 2 metre düşerek başlar ve annelerinin memelerine ulaşım emebilmek için ayağa kalkabilmelidir. Bir yavru ilk hafta boyunca her saat başı beslenir ve bu süre boyunca diğer zürafalardan ayrı tutulur.

- A) This ensures their babies are well developed - at birth they are nearly 2 m tall and weigh 100 kg.
- B) Female giraffes can fiercely defend their young particularly in areas where lions are plentiful.
- C) Though young giraffes can run fast in the wild, their best defence is to grow to become an adult.
- D) Then they usually join a group of giraffes that is overseen carefully by some of the mothers.
- E) They double their height within 12 months after birth and predators think twice before attacking.

- A) Bu, yavrularının iyi gelişmiş olmasını sağlar - doğduklarında yaklaşık 2 m boyunda ve 100 kg ağırlığındadırlar.
- B) Dişi zürafalar özellikle aslanların bol olduğu bölgelerde yavrularını şiddetle savunabilirler.
- C) Genç zürafalar vahşi doğada hızlı koşabilirler de en iyi savunmaları büyüyüp yetişkin olmaktır.
- D) Daha sonra genellikle bazı anneler tarafından dikkatle gözetilen bir zürafa grubuna katılırlar.
- E) Doğumdan sonraki 12 ay içinde boylarını iki katına çıkarırlar ve yırtıcı hayvanlar saldırmadan önce iki kez düşünürler.

56. Despite the harsh environment, there is contention about the ownership of the North Pole as there could be rich natural resources under beneath the ice. To ensure its presence in the Arctic, the Canadian government has started working on drones capable of surviving the conditions. However, for drones to successfully navigate in the region, there needs to be a 'crown' of satellites in the right positions to establish locational data. ---- At temperatures of around -40°C, the reactions that batteries rely on slow to snail's pace. The work of the Canadian government is still in its infancy but it currently looks like drones will act as assistants to manned missions.

- A) It is quite obvious that normal drones would likely suffer the same fate. ✗
- B) But it is not just chilly temperatures that stop flight; fog is a barrier too. sis
- C) Larger planes and helicopters can survive this as they can carry a de-icing kit.
- D) Yet, they find the fastest way around a landmass, saving time and resources.
- E) Once navigation is solved, the drone then has to survive the cold.

56. Zorlu ortama rağmen, buzun altında zengin doğal kaynaklar olabileceği için Kuzey Kutbu'nun mülkiyeti konusunda tartışmalar var. Kanada hükümeti Kuzey Kutbu'ndaki varlığını güvence altına almak için bu koşullarda hayatta kalabilecek insansız hava araçları üzerinde çalışmaya başlamıştır. Ancak insansız hava araçlarının bölgede başarılı bir şekilde seyredebilmesi için, konum verilerini oluşturacak doğru konumlarda bir uydu 'tacı' olması gerekiyor. ---- Yaklaşık -40°C sıcaklıkta, bataryaların dayandığı reaksiyonlar salyangoz hızında yavaşlar. Kanada hükümetinin çalışmaları henüz emekleme aşamasında ancak şu anda insansız hava araçları insanlı görevlere yardımcı olacak gibi görünüyor.

- A) Normal insansız hava araçlarının da aynı akıbete uğrayacağı oldukça açıktır.
- B) Ancak uçuşu durduran sadece soğuk hava değildir; sis de bir engeldir.
- C) Daha büyük uçaklar ve helikopterler buz çözme kiti taşıyabildikleri için bu durumdan kurtulabilirler.
- D) Yine de bir kara parçasının etrafındaki en hızlı yolu bularak zaman ve kaynak tasarrufu sağlarlar.
- E) Navigasyon sorunu çözüldükten sonra drone'un soğukta hayatta kalması gerekir.

1.5'

57. Plans for the world's third-largest offshore wind-power scheme in Scotland's Moray Firth could ultimately benefit the region's bottlenose dolphins, according to a leading expert. --- But Dr Paul Thompson of the University of Aberdeen said that the impacts had been carefully considered. He explained: "For dolphins, the scheme's Environmental Impact Assessment is probably the most detailed ever carried out in UK waters."

- A) However, there are some concerns about the effect of building 326 wind turbines, mainly as a result of the disturbance caused during construction.
- B) The researchers who have been involved in the project have been able to convince the local residents to approve of the construction site.
- C) In addition, there has been work with meticulous attention to detail in the area, and certain implications of the project can be foreseen.
- D) Moreover, the marine ecosystem of the region recovers itself in a short period of time.
- E) While some experts agree that the dolphin population around the world is decreasing due to certain factors, some others think that there is still hope.

57. Önde gelen bir uzmana göre, İskoçya'nın Moray Firth bölgesinde dünyanın üçüncü en büyük açık deniz rüzgar enerjisi planları sonuçta bölgenin şişe burunlu yunuslarına fayda sağlayabilir. --- Ancak Aberdeen Üniversitesi'nden Dr. Paul Thompson etkilerin dikkatle değerlendirildiğini söyledi. Thompson şöyle konuştu: "Yunuslar için, planın Çevresel Etki Değerlendirmesi muhtemelen Birleşik Krallık sularında şimdiye kadar yapılmış en ayrıntılı olanıdır."

- A) Bununla birlikte, 326 rüzgar türbini inşaat etmenin, özellikle inşaat sırasında yaratacağı rahatsızlık nedeniyle, etkileri konusunda bazı endişeler bulunmaktadır.
- B) Projede yer alan araştırmacılar, yerel sakinleri inşaat alanını onaylamaları için ikna edebilmiştir.
- C) Buna ek olarak, bölgede detaylara titizlikle dikkat edilerek çalışılmıştır ve projenin belirli etkileri öngörülebilir.
- D) Üstelik bölgenin deniz ekosistemi kısa sürede kendini toparlıyor.
- E) Bazı uzmanlar, dünya genelindeki yunus nüfusunun belirli faktörler nedeniyle azaldığını kabul ederken, bazıları hâlâ umut olduğunu düşünüyor.

58. Plants and animals live where they can satisfy their needs. ---- Goldfish and pond plants, for instance, must have fresh water, so they cannot live if taken into the ocean. On the other hand, the barnacles that cling to a ship live in salt water. They will die if the ship passes from the ocean into a fresh water harbour. In some cases, however, creatures can adapt themselves to a changing habitat, if the change is slow, and not too great.

- A) Various animals and plants can be kept alive in aquariums, zoos, or botanical gardens.
- B) Every habitat, thus, limits the kinds of things which live there, and their numbers.
- C) Some waters are too dirty to be the host of certain species.
- D) Changes to their habitat due to environmental problems cause many species to suffer.
- E) All plants and animals depend for their existence on the heat received from the Sun.

58. Bitkiler ve hayvanlar ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri yerlerde yaşarlar. ---- Örneğin Japon balıkları ve havuz bitkileri tatlı suya ihtiyaç duyarlar, bu nedenle okyanusa bırakıldıklarında yaşayamazlar. Öte yandan, bir gemiye yapışan midyeler tuzlu suda yaşar. Gemi okyanustan tatlı su limanına geçerse öleceklerdir. Ancak bazı durumlarda, değişim yavaşsa ve çok büyük değilse, canlılar kendilerini değişen bir yaşam alanına adapte edebilirler.

- A) Çeşitli hayvanlar ve bitkiler akvaryumlarda, hayvanat bahçelerinde veya botanik bahçelerinde yaşatılabilir.
- B) Her yaşam alanı, orada yaşayan canlıların türlerini ve sayılarını sınırlar.
- C) Bazı sular, belirli türlere ev sahipliği yapamayacak kadar kirlidir.
- D) Çevre sorunları nedeniyle yaşam alanlarının değişmesi birçok türün zarar görmesine neden olur.
- E) Tüm bitkiler ve hayvanlar varoluşlarını Güneş'ten aldıkları ısıya borçludur.

59. Algae differ from plants in several ways. They do not have stems or leaves, and their roots are different from plant roots. Algae also do not produce flowers or seeds, as plants do. ---- This process also releases oxygen into the air in addition to making oxygen, algae are important for other reasons. Water animals such as whales, seals, fish, octopuses, and starfish depend on algae for food. People also eat some types of algae. In many parts of the world farmers use seaweeds as fertiliser.

- A) Algae are living things that can be green, blue, red, or brown and they vary greatly in size. *Ben*
- B) Some algae look like plants, however, algae are actually neither plants nor animals.
- C) Algae make much of Earth's oxygen, which humans and other animals need to breathe.
- D) Instead, algae, having a huge number of different species, belong to a group of living things called protists. *Ten*
- ✓ E) Like plants, however, algae make their own food through a process called photosynthesis.

59. Algler bitkilerden birkaç yönden farklıdır. Gövdeleri veya yaprakları yoktur ve kökleri bitki köklerinden farklıdır. Algler ayrıca bitkiler gibi çiçek ya da tohum üretmezler. ---- Bu süreç oksijen üretmenin yanı sıra havaya oksijen de salar, algler başka nedenlerle de önemlidir. Balinalar, foklar, balıklar, ahtapotlar ve denizyıldızları gibi su hayvanları besin olarak alglere bağımlıdır. İnsanlar da bazı alg türlerini yerler. Dünyanın birçok yerinde çiftçiler deniz yosunlarını gübre olarak kullanmaktadır.

- A) Algler yeşil, mavi, kırmızı veya kahverengi olabilen canlılardır ve büyüklükleri çok çeşitlidir.
- B) Bazı algler bitki gibi görünür, ancak algler aslında ne bitki ne de hayvandır.
- C) Algler, insanların ve diğer hayvanların nefes almak için ihtiyaç duyduğu Dünya'nın oksijeninin çoğunu üretir.
- D) Bunun yerine, çok sayıda farklı türe sahip olan algler, protist adı verilen bir canlı grubuna aittir.
- E) Ancak bitkiler gibi algler de fotosentez adı verilen bir süreçle kendi besinlerini üretirler.

60. - 65. sorularda verilen cümleler sırasıyla okunduğunda anlam bütünlüğünü bozan cümleyi bulunuz.

60. (I) Contrary to what you may think, the fact that it is cold will not, in itself, cause you to become sick. (II) The reason why colds become more prevalent in winter is that people tend to stay indoors more. (III) Recent studies have shown that a good night's sleep helps to reduce the chances of getting a cold by 66 per cent. (IV) Thus, they come into contact more frequently with other people, some of whom may be carrying viruses or illness-causing bacteria. (V) Also, indoor heating systems run constantly and the environment inside homes and buildings may not be all that healthy.

- A) I B) II C) III D) IV E) V
- - + - -

1. özne zamir referans kelime uyumu
2. zaman uyumu
3. bağlaç kalıp uyumu
4. konu odak noktası uyumu

60. (I) Düşündüğünüzün aksine, havanın soğuk olması kendi başına hasta olmanıza neden olmaz. (II) Soğuk algınlığının kış aylarında daha yaygın olmasının nedeni, insanların daha fazla içeride kalma eğiliminde olmalarıdır. (III) Son araştırmalar, iyi bir gece uykusunun soğuk algınlığına yakalanma olasılığını yüzde 66 oranında azalttığını göstermiştir. (IV) Böylece, bazıları virüs veya hastalığa neden olan bakteriler taşıyan diğer insanlarla daha sık temas ederler. (V) Ayrıca, iç mekan ısıtma sistemleri sürekli çalışır ve evlerin ve binaların içindeki ortam o kadar da sağlıklı olmayabilir.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

61. (I) The composting of organic materials for reuse in gardening and in agriculture can help alleviate the problem of using land to dispose of waste material. (II) Plant and food substances are biodegradable, which means they are capable of decomposing through the agency of bacteria, fungi, and other living organisms. (III) However, some communities require individual households to separate glass, plastic, and paper in order to make recycle process more efficient. (IV) Temperature and sunlight play a role in the decomposition of biodegradable substances as well. (V) When substances are not biodegradable, however, they may remain in the environment and may be capable of polluting the soil and water of an area, particularly if they are toxic.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

61. (I) Organik maddelerin bahçecilikte ve tarımda yeniden kullanılmak üzere kompostlaştırılması, atık maddelerin bertarafı için arazi kullanımı sorununu hafifletmeye yardımcı olabilir. (II) Bitki ve gıda maddeleri biyolojik olarak parçalanabilir, yani bakteriler, mantarlar ve diğer canlı organizmalar aracılığıyla ayrışabilirler. (III) Ancak bazı toplumlar, geri dönüşüm sürecini daha verimli hale getirmek için hanelerin cam, plastik ve kağıtları ayırmasını şart koşmaktadır. (IV) Sıcaklık ve güneş ışığı da biyolojik olarak parçalanabilen maddelerin ayrışmasında rol oynar. (V) Ancak maddeler biyolojik olarak parçalanamadığında, çevrede kalabilir ve özellikle zehirli ise, bir bölgenin toprak ve suyunu kirlitebilir.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

62. (I) For centuries irises, a generic species of flower, have been used in Europe and North America for medicinal purposes. (II) One such iris, Iris versicolor, produces iridin, or irisin, an odourless, bitter-tasting compound. (III) Medicinally, it is known as blue flag in the United States. (IV) The petals are translucent enough to allow light to shine through, their three-dimensional and brilliantly coloured form. (V) At one time, it was used in a cure for syphilis, infections of the skin, and dropsy (oedema), and today it is still an official drug used to purge the liver.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

konu ve odak noktası belirli olan bir paragrafta sonradan tanımlama olmaz

62. (I) Genel bir çiçek türü olan süsen, yüzyıllardır Avrupa ve Kuzey Amerika'da tıbbi amaçlarla kullanılmaktadır. (II) Bu tür irislerden biri olan Iris versicolor, kokusuz, acı tatlı bir bileşik olan iridin veya irisin üretir. (III) Tıbbi olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde mavi bayrak olarak bilinir. (IV) Taç yaprakları, üç boyutlu ve parlak renkli formlarıyla ışığın parlamasına izin verecek kadar yarı saydamdır. (V) Bir zamanlar frengi, deri enfeksiyonları ve damla (ödem) tedavisinde kullanılıyordu ve bugün hala karaciğeri temizlemek için kullanılan resmi bir ilaçtır.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

63. (I) Our brains have obviously evolved to work in Earth's gravity. (II) Americans have successfully flown beyond the bounds of gravity more than fifty times. (III) Experiments on the International Space Station suggest that our brains have an internal model of how gravity works that we use to accurately predict where a ball will be when we move to catch it. (IV) However, in a weightless environment, the ball moves at a constant speed, instead of a constant acceleration, and so our reactions are slightly off. (V) Gravity also affects the flow of blood through the brain, producing patterns that resemble epileptic seizures.

A) I B) II C) III D) IV E) V

63. (I) Beyinlerimiz açıkça Dünya'nın yerçekiminde çalışmak üzere evrimleşmiştir. (II) Amerikalılar elli kereden fazla yerçekimi sınırlarının ötesine başarıyla uçmuşlardır. (III) Uluslararası Uzay İstasyonu'nda yapılan deneyler, beynimizin yerçekiminin nasıl çalıştığına dair bir iç modele sahip olduğunu ve bunu bir topu yakalamak için hareket ettiğimizde nerede olacağını doğru bir şekilde tahmin etmek için kullandığımızı göstermektedir. (IV) Bununla birlikte, ağırsız bir ortamda top sabit bir ivme yerine sabit bir hızla hareket eder ve bu nedenle tepkilerimiz biraz farklı olur. (V) Yerçekimi aynı zamanda beyindeki kan akışını da etkileyerek epileptik nöbetlere benzeyen paternler üretir.

A) I B) II C) III D) IV E) V

11

64. (I) The giant anteater has an incredible 60 cm long tongue. (II) It has tiny backward-pointing spines, is covered with sticky saliva, and can be flicked in and out about 150 times a minute. (III) This makes the tongue ideal for scooping up ants and termites from their broken nests. (IV) They have long, probing snouts, small ears and eyes, black-and-white shoulder strips and bushy tails. (V) Giant anteaters, thus, can eat more than 30,000 insects, plus their eggs and larvae, each day.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

özelden genele geçişler (veya tam tersi and vice versa) yanlışır

64.(I) Dev karıncayiyenin 60 cm uzunluğunda inanılmaz bir dili vardır. (II) Arkaya doğru uzanan küçük dikenleri vardır, yapışkan tükürükle kaplıdır ve dakikada yaklaşık 150 kez içeri ve dışarı doğru hareket ettirilebilir. (III) Bu, dilini karıncaları ve termitleri kırık yuvalarından toplamak için ideal hale getirir. (IV) Uzun, sondalı burunları, küçük kulakları ve gözleri, siyah-beyaz omuz şeritleri ve gür kuyrukları vardır. (V) Bu nedenle dev karıncayiyenler her gün 30.000'den fazla böcek ile bunların yumurta ve larvalarını yiyebilir.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

65. (I) Cognitive behavioural therapy (CBT) is a kind of psychotherapy, incorporating a wide range of techniques, and is capable of addressing a range of psychological problems. (II) There have been a variety of clinical applications of this therapy since its initial development in the 1970s. (III) Among these psychological problems are anxiety, depression and psychosis. (IV) A central assumption of CBT is that a person's emotional and behavioural reactions to adverse circumstances are determined by their cognitive representation of the circumstances, and their appraisal of them. (V) The main aim of this therapy is therefore to change the way in which the individual represents the circumstance and their appraisals.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

65. (I) Bilişsel davranışçı terapi (BDT), çok çeşitli teknikleri içeren ve bir dizi psikolojik sorunu ele alabilen bir psikoterapi türüdür. (II) 1970'lerdeki ilk gelişiminden bu yana bu terapinin çeşitli klinik uygulamaları olmuştur. (III) Bu psikolojik sorunlar arasında anksiyete, depresyon ve psikoz yer almaktadır. (IV) BDT'nin temel varsayımlarından biri, bir kişinin olumsuz koşullara verdiği duygusal ve davranışsal tepkilerin, koşulların bilişsel temsili ve bu koşullara ilişkin değerlendirmeleri tarafından belirlendiğidir. (V) Dolayısıyla bu terapinin temel amacı, bireyin durumu temsil etme biçimini ve değerlendirmelerini değiştirmektir.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

27 Ağustos 2023 YÖKDİL FEN Cevap Anahtarı									
			54. A	55. A	56. E	57. A	58. B	59. E	60. C
61. C	62. D	63. B	64. D	65. B					